

GAZETA TRANSILVANIEI

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

PLAȘA LIBERTĂȚII BRAȘOV. —
TELEFON 226

Abonament anual 860 lei.
Pentru streinătate 800 lei.
Anunțuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Barițiu

Apare de trei ori pe săptămână

D-l Iorga face o mărturisire în „Neamul Românesc”: că după ce s'a pogorât în mocirla încercărilor politice, se uită cu dor și regret spre înălțimile unde-i era așa de bine să fie singur. Și de unde aripile vanității l-au coborât atât de vertiginos.

Revenirea d-lui Maniu

Dacă vremurile, prin cari trece țara noastră, ar fi obicinuite, am consimțit să lăsăm în pace pe omul, care după o trudă de aproape patru decenii pentru binele acestei nații, merită să se odihnească.

Cum însă țara aceasta trece astăzi prin greutăți neînchipuite și cum nici-o energie nu poate să se sustragă dela contribuția cu care îi e dator pentru a o scoate din situația grea în care se găsește, cu atât mai puțin poate face aceasta d-l Iuliu Maniu. În ființa de azi a Țării Românești este ceva și din sufletul lui. La alcătuirea României-Mari a contribuit puternic și d-sa. Și atunci dator e să rămână în For și să-și pună la contribuție toate însușirile sale alese, toată energia sa pentru păstrarea intactă a celor ce s'au făcut, pentru salvarea și înălțarea Patriei.

Partidele, după experiențele ce s'au făcut și după încercările unora de a le distruge, s'a dovedit că nu pot fi anihilate și că ele sunt necesare pentru viața de stat.

Partidul Național-Tărănesc în deosebi, chiar după alegerile sălbatice cari s'au făcut, a dat deplina dovadă a vitalității sale. Deși după o guvernare, făcută în cele mai grele condiții, el a eșit din alegeri cu prestigiul neștirbit și cu țaria neatinsă.

Astăzi el este ca și altădată în centrul tuturor preocupărilor și a marilor gânduri de salvare și de întărire a țării. Adăugând la capitalul lui moral și experiența de guvernare făcută în timpul celor doi ani și jumătate, el este recunoscut nu numai ca un partid de guvernământ, ci ca singurul în stare și chemat să facă față oricăror primejdii ce s'ar abate asupra țării. Păstrarea unității lui, a solidarității și a disciplinei lui ca și refacearea forții sale integrale de altădată este o datorie a fiecăruia, care face parte din el. Cel care oferă însă cea mai puternică garanție de unire, de solidaritate și de menținere a forții și prestigiului acestui partid

este fără discuție d-l Iuliu Maniu. Și atunci d-sa este dator să-și reia cât mai de grabă locul în fruntea lui. Căci ființarea partidului național-tărănesc este astăzi o necesitate de stat. Revenirea d-lui Maniu este deci și ea o necesitate de stat. Instinctul însuși de conservare a țării noastre o reclamă. Și de aceea ea nu trebuie să întârzie, ci trebuie să se producă cât mai degrabă. Cincinat își vedea de plug atâta vreme cât era pace și liniște în Roma, dar când aceasta era amenințată nu sta o clipă la îndoială de a răspunde apelului pe care i-l adresa poporul său. Cultivarea viței de vie dela Bădăcini o va continua d-l Maniu altădată, în vreme

de pace, de liniște și de bunăstare în țară. Dar astăzi d-sa trebuie s'o întreprindă, să asculte apelul poporului său și să revină în For, până nu e prea târziu, pentru că nime și nimic nu l'ar putea absolve de subț răspundere pentru răul care s'ar întâmpla țării sale, rău la a cărui preîntâmpinare și înlăturare d-sa a refuzat să ia parte.

Cunoscând însă pe d-l Maniu, bine știind că d-sa a trăit și că trăește și astăzi în sufletul său numai pentru nație și țară, n'avem nici-o îndoială că d-sa va reintra fără nici-o ezitare în politica activă în clipa când va simți că pentru binele și salvarea țării este necesară prezența sa. Atunci nu-și va precupeți, cum a dovedit-o și altădată, nici-o jertfă de nici-un soi.

Nu deghizat, ci pe față!

Pentru ca să găsească motivul de a mai arunca câteva săgeți otrăvite împotriva Partidului Național-Tărănesc, oficiosul d-lui Duca, suflă din nou în trâmbița regionalismului. Ne spune anume că, după cum e informat din unele ziare, la o stațiune balneară din Ardeal se plănuiește constituirea unui bloc ardelean, care va continua opera de învrăjpire între frați și de împiedicare a unității suleștești și naționale a neamului. De sine înțeles, vinovații și conducătorii acestei opere sunt tot frunțașii Partidului Național-Tărănesc, cari de astă dată tind spre un „regionalism deghizat”. Căci în acest bloc, — ne spune „Viitorul” — despre care se zice, că „va sta departe de orice fel de preocupări de ordin politic și ar avea de scop exclusiv apărarea intereselor culturale ale Ardealului”, se ascunde „sub o nouă formă și în aparență inofensivă spiritul regionalist de care conducătorii Partidului Național-Tărănesc au fost călăuziți în tot timpul guvernării trecute”.

Acestea sunt concluziile oficiosului liberal, care făcându-și cal de bătae din ele, o ia razna de-a călare, înjurând și împoșcând împotriva Partidului Național-Tărănesc.

Nu ne interesează stațiunile balneare, nici vizitatorii lor și nici ceea-ce se pune la cale în aceste stațiuni. Avem însă curajul să o spunem, că chiar dacă una din aceste stațiuni ar fi leagănul unui regionalism atacat de „Viitorul”, nu ne-ar surprinde și nu ne-ar îngrozi de loc. Și nici n-ar exista motive de a fi deghizat acest regionalism. Pentru că pornește din inimi și judecăți cu mult mai largi decât

îngustimea, în care cleștele politicianismului strânge mentalitatea partidului liberal. În acest regionalism nu incolțesc tendințe separatiste și nu aduce cu sine ascușuri de aspirații ale unei provincii pentru ca să le opună aspirațiilor altei provincii. El vrea unire, nu învrăjpire. Unirea, care leagă toate inimile întru cuprins românesc, unirea în cugete și simțiri de care e pătrunsă și după care însetează un neam întreg. Pentru că fii diferitelor provincii ale Țării Românești vreau să-și spună unii altora bucuriile și durerile sincere, așa cum ei le simt, nu cum le transmite aparatul hodorogit al ietereselor liberale.

Aceasta este regionalismul acelor conducători, cari prin faptele trecutului lor au dat dovadă că pentru ei luptă politică nu însemnează prilej de îmbogățire pe spatele neamului, ci îndatorire națională, avânt patriotic și suferințe alături de aceia pentru cari s-au devotat să se jertfiască pentru ca să-i ducă la biruință.

De ce să deghizăm atunci acest regionalism? Pentru că nobilele lui tendințe se lovesc de interesele politicianiste ale celor ce în unire n-au văzut decât sporirea turmei de muls?

Dacă d-l Duca cu ai d-sale tovarăși politici și-au contopit aspirațiile partidului cu interesele acestora din urmă, nu e vina noastră! În zadar ne blasphemăm și ne acuzăm de regionalism! Noi îl vrem, pentru că noi nu vedem în el decât întărirea fiecărei provincii românești și apărarea intereselor acestora împotriva caracatiței, care — prin egoismul capitalului liberal și prin setea nășășilor sugaci

politici ai acestui partid, — își înfige ghiarele în inima tuturor acestor provincii, infectându-le cu cea mai grozavă otrăvă politicianistă.

Ciuitirea acestor ghiare o vrea regionalismul, pe care-l vrem noi!

Iată, dar pentru ce nu ne sfîim

să strigăm că vrem regionalism il vrem! Și nu deghizat, ci pe față!

Pentru că așa pretind interesele țării:

Să fie provinciile Țării Românești ale fiilor ei, nu ale capriciilor și poftelor liberale!

Protopop Ioan Hațieganu

La Cluj a încetat din viață veneratul luptător național septuagenar Ioan Hațieganu, protopop și asesor consistorial, părintele foștilor miniștri Emil și Iuliu Hațieganu și a unei numeroase familii.

Viața defunctului a fost un izvor de credință și pildă vie pentru orice român adevărat. Model de preot, de părinte iubitor, model de luptător național din garda veche a „preoșilor cu crucea'n frunte”, a avut o credință neștirbită în înțelegerea și în viitorul neamului său.

In vezi amintirea lui!
Immormântarea rămășițelor pământești care „a avut alături loc la Cluj, s'a transformat în o mare mișcătoare manifestare de doliu, la care a participat tot ce Clujul are mai ales. Prohodul a fost oficiat de P. S. Sa Episcopul Hossu cu mare asistență de preoști. La immormântare au luat parte între alții d-nii Iuliu Maniu și Al. Valda-Voevod. În numele P. N. T. a rostit o mișcătoare cuvântare d-l dr. Adam Popa, fost prefect.

Politica plasamentelor în streinătate

Revista „L'economist” din Londra a publicat recent lucrarea d-lui M. Herbert intitulată: „Europa banclerul mondial dela 1870 la 1914”.

Autorul studiază mai puțin mișcările internaționale de capitaluri în această lungă perioadă, decât cauzele politice, cari le-au determinat. În prima parte a lucrării autorul ne face cunoscut plasamentele în streinătate a celor 3 mari împrumutatori din Europa: Marea Britanie, Franța și Germania.

Fiecare din aceste țări aveau programele sale particularități în acest domeniu. În Franța băncile private luau inițiativa de împrumuturi. Dar pentru cele mai mari operațiuni marile bănci industriale le înlocuiau gradat; băncile de depozit cum era Crédit Lyonnais distribuia titlurile printre depunătorii din toată țara.

În Germania, operațiunile de împrumuturi în streinătate erau concentrate în mâinile a 4 mari bănci, cari adeseori păstrau un interes direct în întreprinderile împrumutătoare; în Marea Britanie emisiunile de capitaluri destinate guvernelor și întreprinderilor din streinătate erau repartizate între 100 de bănci comerciale (merchant banks) bănci private, case de emisiune, companii financiare specializate.

Londra era plașa de capitaluri cea mai liberă și cea mai elastică din lume. Suma și caracterul resurselor disponibile pentru exportul de capitaluri deasemenea diferea. Un lung succes industrial și poezia de bogășii, mine de cărbuni și fier, făuse din Britania cea mai bogată țară, cu tot „standard of live” care era ridicat având

imense sume disponibile pentru plasamente în streinătate. Prosperitatea rapidă din țările noi, spiritul de întreprindere și de aventuri a poporului său au contribuit să atragă economiile în Marea Britanie.

În Franța economia era fructul sgarcenței mai mult decât prosperitatea, Economiele rentierilor sgarciți au fost absorbite de împrumuturi în străinătate. Explicația rebue găsită în forțele politice decât ia cele economice. Germania progresând repede în industrie și comerț avea puțin capitaluri — disponibile după ce toate cereurile interne le satisfăcuse, dar Germania nu putea să rămână pasivă în căutarea de debuseuri și în intrigele diplomatice ce a caracterizat-o în această perioadă. Forțele acestor 3 țări s'a restrâns în direcția împrumuturilor.

Tabloul de mai jos ne arată distribuția geografică a plasamentelor în streinătate a celor 3 puteri în timpul războalului.

	M.	Britante	Franța	Germania
	0/0	0/0	0/0	0/0
Statele-Unite	20	4	16	16
America latină	20	13	8	8
Rusia	3	25	8	8
Țurcia și Balcani	1	18	15	15
Europa	3	23	31	31
Imperiul britanic	47	17	—	—
Restul lumii	6	5	14	14
	100	100	100	100

Sumele totale erau aproape Lire 3.750 milioane, Frs. 45 miliarde și 25.500 milioane mărci, sume la cari s'ar mai adăoga plasamentele private ce nu se cunosc. Contrastele prezentate de tabloul de mai sus sunt foarte semnificative. Un sfert din capitaluri exportate de Franța este condus spre Rusia.

Marea Britanie nu împrumu-

FEDERAȚIA
Uniunea Femeilor Române din România-Mare sub Înaltul
Patronaj al M. S. Regina Maria.

CONVOCARE

La Congresul al X-lea, ce se va ține în zilele de 6, 7 și 8 Septembrie 1931 la Craiova, la
înviata Asociației feministe din Craiova.

Programul și ordinea de zi:

Ziua I Duminecă 6 Septembrie

- Orele 9 Întrunirea delegatelor și participarea la Serviciul Divin.
1. 11 Deschiderea Congresului prin cuvântul d-nei Prezidente Maria B. Baiulescu.
2. Salutarile diferitelor Autorități.
3. Cuvântul d-nei Prezidente Maria M. Pop.
4. Salutarile diferitelor provincii.
După ședință Banchet în onoarea Congresistelor.
După masă vizitarea orașului: Fundație, Muzeu, etc.
Orele 19 gustare la Parcul Bibescu.

Ziua II Luni 7 Septembrie.

Ședința II-a a Congresului.

- Orele 9. Citirea dărei de seamă a activității Comitetului de Direcție până la data prezentă.
- Citirea situației financiare pe anul 1930.
- Raportul de verificare al Cenzorilor și descărcarea Comitetului.
- Citirea Rapoartelor diferitelor Societăți.
Masă în comun la școala de menaj.

După masă.

Ședința III-a a Congresului.

- Orele 15^{1/2} Epunerea următoarelor probleme pentru a se discuta:
 - Educația Națională, specificată din punct de vedere religios, național, moral, economic și social.
 - Necesitatea neapărată a obținerii drepturilor civile pentru femei.
 - Spre ce cariere trebuie îndrumate fetele în împrejurările actuale?
- Fiecare expunere va dura câte 10 minute, fiecare discuție câte 5 min.
Orele 20 Recepție la d-na Maria M. Pop.

Ziua III-a 8 Septembrie.

- Orele 9. Eventuale propuneri.
- Redactarea Moștinei.
- Fixarea Congresului viitor.
- Inchiderea Congresului.
Masă la Școala de menaj.

În președerea Congresului ziua de 6 Septembrie, se va ține ședința preparativă a Marelui
Comitet orele 18.

VOM PURTA COSTUMUL NAȚIONAL

Societățile care încă nu au anunțat delegatele lor sunt rugate a răspunde de urgență pen-
tru încuviințare.

S'a acordat o reducere de 50% din taxele tarifare de C. F. R., atât la ducere cât și la
înapoiere.

Brașov, în 5 August 1931.

Prezidentă Generală:
Maria B. Baiulescu.

Prezidentă Craiova:
Maria M. Pop.

Secretar:
Ioan Pricu.

Parcele de clădit de vân-
zare ieftin Gross.
Valea Iată 10. Telef. 709.
528 1—1

De vânzare casele din
Str. Valea
Oului No. 37. — Informații:
Pe Tocile 38. 1—0

Doctor
Vasile Lazarovici
medic de spital

Boli și operațiuni de
nas, gât și urechi.
Str. I. L. C. Brătianu (Spitalu-
lui No. 34)
Consultații 3—6

Vinuri naturale vechi
la pivnițele

„BACHUS“
Str. Neagră No. 14

dela Lei 16—22

ȚUCA

naturală (rachiu) Lei 33

OȚET

de vin Lei 12.

Apă minerală Lei 7.

Poftiți să vă convingeți.

Nicolae Bărbulescu.

De vânzare o mașină de
imblăuit com-
pletă, cu motor de benzină în
bună stare, folosită de trei ani,
cu preț de Lei 100,000. Adre-
sa Nicolae Tohănean, comer-
cian, Sita-Buzăului — Ciurmer-
nic. Jrd. Brașov. 517 3—3

Societatea tinerimei adulte din Brașovul-vechi
„Sf. Gheorghe“

aranjează

Duminecă 16 August a. c.

un mare

M A I A L

pe terenul cel mare de la

H O N T E R U S

Bătae de flori și confeti. Diferite surprize.

In caz de timp nefavorabil se amână pe
Dumineca viitoare.

RESTAURATEURS!

GOSPODINE!

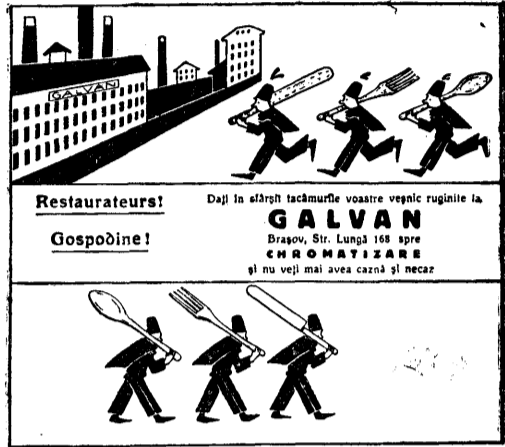
Dați în sfârșit tacămurile
voastre veșnic ruginite la

GALVAN

BRAȘOV, Str. Lungă 168 spre

CHRONATIZARE

și nu veți mai avea cazne
și necaz.

Având în vedere criza generală, care de atâta vre-
me apasă asupra populației țării, ne-am hotărât a în-
ființa în sanatoriul nostru și o a III-a clasă cu pre-
țuri corespunzătoare reduse, reducând în proporție
și prețurile pentru clasa I. și II. în cât prin aceste
măsuri sperăm că am înlesnit și populației suferinde,
cu mijloace mai restrânse, căutarea într'un sanator
de primul rang.

SANATORIUL
Dr. Leonhardt & Dr. Flechtenmacher

Brașov, Calea Victoriei 68. Tel. 250.

Dealul Zorilor, depozitul de vinuri,
albe și negre, singu-
rile garantat naturale, bune și eftine, s'a stabilit
în centrul Brașovului

Bodega DEALUL ZORILOR

Str. Voevodul Mihai No. 24 (Vămii)

Gustări și aperitive alese, la orice oră.
Bere specială, bavareză; Țuică veritabilă.

Cu inima îndurerată aduc la cunoștința tu-
tutor rudeniilor, amicilor și cunoscuților moar-
tea iubitului meu soț

Nicolaus Patron

Restaurator

care a încetat din viață în 7 August după lungi
și grele suferințe în vârstă de 61 ani.

Inmormântarea are loc Duminecă în 9 Au-
gust ora 3 d. a., din casa îndoliată în Râșnov.

RAȘNOV, 8 August 1931.

Pentru familia îndoliată

Rosa Patron

soție.

de asemenea cel pururea răz-
bomnici, intriganti, gălcevițori,
câci le lipsește armonia și pa-
cea internă, care distruge
adevărate senzații de fericire.

Ionel: Te înțeleg și cred că
ești perfectă dreptate, dar e greu
să te schimbi, fiecarea cu pre-
dispozițiile lui înăscute.

Emil: Iată tocmai ce face su-
perioritatea omului cuminte, nu
crede în aceste predispoziții
și face singur cu o voință
tare educațiunea sa, și baza fer-
tății sale. Îți completez acum
prin o mică descriere improvi-
zată, partea negativă a clasifi-
cării mele de adineaores, prin
o parte pozitivă. Ești oamenii
fericiți, cari, înțeleg sensul vie-
ții. Cel ce sburdă într'o eamnă
pe skiuri, pe înălțatele poene de
zăpadă scaldată în soare de
smarald, cel ce știe, cu toate
șmețele zilei în aceeași eamnă să
alucească senin și nepăsători pe
ghiață cu patine, sau chiar bî-
trîni să coboare pe sîniul un
deal, și să întindă chiar o horă
sau sîrbă într'o oasă de munte
la fluerul unui etobănaș, cel ce
vara, și tu să-și ia tofagul în
mână și ranița pe spate, pentru
a admira un răsărit de soare
de pe Bucegi, Piatra mare sau
Postovar, cel ce știe și pot să
traverseze cu trenul sau mașina
oale, câmpii și orașe, sp: a-și

imbogăți sufletul lor, cel-ce une-
ori spre a nu cădea în unilate-
ralitate, contemplează de pe
bordul unui vapor imensitatea
fără de sfârșit a valurilor mării,
cel-ce își dau cu un cuvânt
seama, că sunt copiii Marelui
Creator, căruia îi place să ne
bucurăm de toate distracțiile
sănătoase ce ni le-a oferit în
nesfârșita lui bunătate.

Spunea-i adineaori dragă prie-
tin, că multă lume spune de
mine, că nu sunt așa de vesel
și prielinos ca tine, că prea
sunt posomorât. Ești de ce sunt
posomorât, căci prea puțin oa-
meni înțeleg adevăratul sens al
vieții, și unio știa bineîmi
spun, că sunt nebun.

Ionel: Dacă ar fi să sufer
caivarul lui Iesus Christos și de
aci înainte să știi voi fi nu nu-
mai cel mai vechi prietin al
tău, ci și cel mai sincer tova-
răș de principii.

Măine-i Duminecă. Hai de a-
casă să ne pregătim pentru o
excursie pe Postovar, avem unde
să petrecem noaptea aud, să
Turingelubul a făcut aici o casă
superbă.

Mă uit bine la ei. Emil plin de e-
moție își sărută prietinul, se ridică
de pe scaune, și ambii braji la braț
ca doi frați buni se depărtează. Pri-
vesc cu drag la ei, reprezentând tîne-
rimea română sănătoasă la corp și
suflet până dispar din raza ochilor mei.

